

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 188. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. ВІВТОРОК, 30-ГО СЕРПНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, AUGUST 30, 1977 No. 188. VOL. LXXXIV.

МУНО в Канаді відбула конвенцію, Роман Фареніч обраний на голову

Торонто. („Новий Шлях“) — Господарем щорічної Конвенції МУНО, яка відбулася в приміщеннях Лорентського Університету, був Відділ МУНО в Сідбурах. Конвенція відбулася 11-14 серпня ц.р. в Сідбурах, Онт. Щорічна Конвенція МУНО, 29-та з черги, основним мотивом мала „ВАГА 1977“. Її центральним питанням було з'ясувати ролі і вплив МУНО на українське життя в Канаді, обговорення нового статусу МУНО та як його можна використати для розгортання діяльності організації. Чимало уваги було присвячено „Новим Перспективам“, що пов'язані з шостим, як англомовний додаток до тижневика „Новий Шлях“.

Вже в п'ятницю, 12 серпня почалися були наради. Взяли в них участь 30 делегатів з різних міст Канади. УНО репрезентував Голова Президії, п. Леонід Філь, який підкреслює, що УНО, як завжди, готове допомогти в праці МУНО. Від тижневика „Новий Шлях“ виступав д-р М. Мицик, який з'ясував потребу конкретної програми, що веде б до реалізації далекобачущих цілей. Українську Стрілецьку Громаду

репрезентував п. Роман Барницький, член Головної Управи, а місцеву Філію УНО і відділ ОУК — пані Рогатин, панове Куриль, Рогатин і інші. До нової Крайової Управи ввійшли: Голова — Роман Фареніч (Гемільтон), виконавчий заступник голови — Михайло Вовк (Четем); секретар — Марія Боровець (Торонто); заступник голови на Схід Канади — Донна Боровець (Торонто); заступник голови на Захід Канади — Григорій Шварц (Вінніпег); касир — Мікола Петрук (Торонто); виконавчий директор — Ірена Милькович (Гемільтон); Контрольна Комісія — голова Тома Поворозник (Монтреаль); члени: Фред Петрук (Торонто), Донна Бабик (Вінніпег), Петрус Бабик (Вінніпег), Левко Рогатин (Сідбури).

В суботу, 13 серпня в залі УНО відбувся бенкет і бал. Новообраному голові вручено старовинну козацьку шаблю, чим підкреслено його велику відповідальність і глибину зв'язку з Україною і її минулом. Нова Крайова Управа зложила присягу на український прапор з честю виконати свій обов'язок.

Ріген проти нового договору з Панамою

Нью-Йорк. — Не зважаючи на те, що в четвер, 25-го серпня, провідники делегації ЗСА у переговорах з Панамою щодо нового договору в справі Панамського каналу інформували Рональда Рігена, колишнього губернатора і чільного лідера консервативної партії Республіканської партії, про можливість цього нового договору, то Ріген того самого дня заявив, що противиться новому договору і закликав Сенат відмовитися ратифікувати його.

Промовляючи на конвенції Молодих Американців за Свободу, організації консервативних політичних поглядів, Ріген, який минулого року був суперником тодішнього президента Джеральда Форда на номінації

партії Республіканської партії, заявив, що противиться новому договору з Панамою, бо, на його думку, ЗСА втрачає суверенітет над каналом, що може в майбутньому довести до того, що Панама „націоналізує канал“ і не допустить американських кораблів. Крім того, передання каналу в руки панамського уряду може заохотити кубинського диктатора Фідела Кастро, „патроном якого є Советський Союз“, старатися здобути контроль над Панамським каналом — сказав Ріген. Він теж твердив, що вороги і прихильники інтерпретуватимуть рішення Вашингтону зрестися контролю над каналом як ще один доказ слабкості і капітуляції ЗСА.

Тіто відвідає Китай

Београд, Югославія. — Ройтер інформує на підставі югославських джерел, що президент Тіто виїжджає в поїздку до Китайської Народної Республіки. Ця перша його поїздка, яка розпочнеться у вівторок, 30-го серпня триватиме до 8-го вересня ц.р. Президент Тіто тепер перебуває з офіційною візитом в Північній Кореї, куди він приїхав прямо з Москви на запрошення корейських комуністичних лідерів. Президент Північної Кореї Кім Іль Сунг улаштував для Тіто парадне прийняття, на якому перестерігав невтральні комуністичні пар-

ті перед імперіалістичною загрозою. На відкритому мітингу, у якому взяло участь біля 100.000 осіб, Кім Іль Сунг заявив, що невтральні країни тимчасово знаходяться в економічних труднощах, але на його думку, це явище тимчасове, яке „створила капіталістична держава“ для преси на ті сили, які не бажають вступати до жадного мілітарного блоку. Вже раніше було передбачено, що Тіто поїде з Північної Кореї до Китаю, але ці справи ще не були мабуть шлікувато полагожені і тому про поїздку Тіто до Пекіну мало говорилось.

Відбудеться Зустріч Буковинців Канади і Америки

Нью-Йорк (д-р Олександр Соколин). — Заходом Буковинсько-Української Громади в Торонто, Канада, відбудеться Зустріч Буковинців Канади і Америки в дні 3-5 вересня 1977 р. в Торонті з багатого програмно. В суботу, 3-го вересня 1977 р., в год. 10-й ранку буде реєстрація в приміщенні Української Православної Громади при вул. Бетерст ч. 404, а в год. 12.30 відбудеться відкриття і спільний обід. Також там в год. 7-й вечора відбудеться бенкет з доповідями мгра Дмитра Ярмачука з Канади, судді д-ра Івана Новосівського з Америки, як також щось „На весело“ мгра Олександра Ковальського, редактора квартальника „Буковина“ в Торонті. Опісля відбудеться забава з танцями при оркестрі Мирослава Данилюка. В неділю, 4-го вересня 1977 р., на оселі „Київ“ біля Торонта в год. 10-й ранку відбудеться Архиєрейська Служба Божа, в год. 12.30 обід, в год. 2-й по обіді буде влаштована мистецька програма та в год. 3-й по обіді відбудуться спортивно-розважальні змагання. В год. 7-й вечором буде ватра з відповідною програмою. В понеділок, 5-го вересня ц.р. відбудуться відвідини Канадської Всенародної Вистави й міста Торонта. Ціна реєстрації, включно з бенкетом й транспортацією, без нічлігів, вносить 20 дол. від особи. Зголошуватися в п. Ярослав Ковалю, в Торонті, телефон код 416, число: 763-5666.

УКРАЇНСЬКИЙ ОСТРІВ У КЕТСКИЛЬСЬКОМУ МОРІ

Репортаж Леоніда Полтави

жчою для кожного українського серця назвою — Київ.

Оселя ОДУМ-у наймодіша віком з-поміж інших українських осель-островів у Кетскільському морі. І розбудована вона, здається, найскромніше, бо на це потрібні фонди, а Об'єднання Української Демократичної Молоді кількісно невелике. Без сумніву, це українська патріотична організація.

Як і в інших оселях, відпочинок та спорт тут поєднують з українським вихованням. Щорічний табір присвячений Нескореним — політ'язям Москви. Але самі присвяти за малою. Тисячі поетів присвячували вірші Місяцеві, а на Місяць ступили американські космонавти, вони конкретизували ідею.

Щорічна команда табору на оселі „Київ“, під керівництвом голови табору Комісії, інж. Юрія Іхтіарова, його дружини п. Раї, вправної працівниці канцелярії та Антона Філімончука, докладала старань для якнайкращої реалізації ідеї — присвяти. 45 курсантів, молоді у віці від 14 до 20 років, не даремно прибу-

ла сюди з близьких міст і таких, як Сан-Дієго в Каліфорнії, з Бофалло, Бостону чи навіть з Канади. Більшість з них належать до ОДУМ-у, дехто до Пласту чи СУМ-у; переважно це православні юнаки і дівчата, є і католицького віровизнання. Оселя зветься „Київ“, а коли мова про Київ, то мова й про Соборну Україну.

Рівночасно й тут провадяться два курси: Кобзарський, за який відповідає івж. Петро Гурський, та Українознавчий, за який відповідає проф. д-р Яків Гурський. Курсанти відвідують вибраний собі курс, а до Кобзарського преднавчає ще й вічно молодий душею та добре підготований (у добрий час сказавши!) медком і кашками п. МIRON Сурмач, прибувши до „Кієва“ з власною бандурою. Понад 80 літ аж ніяк не на перешкоді для здібної людини вивчати мистецтво гри на бандурі, і то з неабияким успіхом. Самозрозуміло, п. Сурмач не забув і про баночку меду.

Кобзарі на шій Оселі особливо горді і щасливі: з ними працюють талано-

„УСЕ ЖИТТЯ ВИ ПРОЖИЛИ У БРЕХНІ“ — ПИШЕ БРЕЖНЄВУ ЄВГЕН СНЕГІРЬОВ

Нью-Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід предістав новий документ українського самвидаву, а саме відкритий лист українського письменника Євгена (Гелія) Снегірьова до Леоніда Брежнєва, датований 17 липня 1977 року. Євген Снегірьов народився 14-го листопада 1927 року у Харкові. Закінчив Харківський театральний інститут. Працював актором, викладачем у середній школі й інституті. Автор збірки оповідань „Літо вернеться“ (1957) і повісті „Чимав я право“ (1962). В 1974 році його вилучили зі Спілки письменників України за його знайомство з Віктором Некрасовим. 1976 р. Снегірьов написав документальну повість „Ненько, моя ненько“ про процес СБУ в Україні. В 1977 році він зрікся советського громадянства на знак протесту проти нової конституції і написав листа до президента ЗСА, Дж. Картера, про що широко писала західна преса. Нижче подасмо уривки із звернення Снегірьова до Брежнєва.

ВІДКРИТЕ ЗВЕРНЕННЯ ДО БРЕЖНЄВА

„29 червня ц.р. я вислав до Президії Верховної Ради СРСР заяву, в якій я відмовився від радянського громадянства, поскільки я категорично не згідний з новою конституцією. Відповіді я не одержав, і властиво не жду її. Я віддав свій паспорт і не вважаю себе більше громадянином СРСР.“

В моїй заяві я писав, що передбачаю розправу. Однак, пройшло вже три тижні, сьогодні в нас 17 липня, а по мою душу не з'являється ні КГБ з приводу „антирадянщини“, ані навіть міліція з приводу „безпаспортного“ проживання. Поминули? Сумніваюся. Розгубилися і домовляються, ніяк не можуть рішитися. Я раджу поспішитися...

Леоніде Іллічу, Ви ста-

Ще про картини зі Львова

Ярко Беленюк, ред. Любова Колєнська та Роман Куделя оглядають одержані в Україні зразки підпільного мистецтва

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Л. К.) — „Своїми картинами зі Львова українські малярі підпільного мистецтва з України, переказують нам, що українська культура живе й розвивається, затримуючи своє окремішне індивідуальне обличчя, що цим самим й досі українські мистці не підкорилися наказам советського уряду, настановою якого є змусити українських малярів творити в соцреалістичному напрямку. Сьогодні українське мистецтво в Україні не заскорузло в XIX сторіччі, а його творчі шукають за новими дорогами, створюючи новий, модерний вид мистецтва, праці якого відзеркалюють жалюгідну долю української людини під советською кормигою“.

Роман Куделя в розмові з редакторами висловив подив українським маляром підпільного мистецтва, „в яких існує пряма незвичайна сила духа, що наказує їм творити, ідучи за їхніми індивідуальними переконаннями, не зважаючи на можливість утиску режимників. Це бажання передати на полотна мис-

Тижень Поневоленних Націй в Бостоні

Губернатор штату Массачусетс Міхаель С. Дукакіс підписує прокламацію Тижня Поневоленних Націй в присутності представників поневоленних Москвою народів.

Бостон, Масс. (Відділ УККА) — Тижень 17—23 липня 1977 року був офіційно проголошений, як „Тижень Поневоленних Націй“ в Массачусетс. Губернатор Майкел С. Дукакіс підписав прокламацію 14-го липня в присутності представників від Відділу УККА, Литовської Ради Бостону та Латиської Національної Ліги. Від Відділу УККА участь взяли: о. прот. МIRON Пахолок, парох УПЦ, Йосиф Харина — заступник голови, Ольга Шудлюк — секретарка і мгр Орест Шудлюк — заступник голови і референт зовнішніх зв'язків.

У прокламації сказано, що „поневолені народи Вірменії, Білорусії, Естонії, Грузії, Латвії, Литви, України та інші змагаються за національну незалежність і основні свободи думки, сумління, релігії та переконання“. Також згадано про переслідування дисидентів, які домагаються впровадження гарантій Хартії Людських Прав ООН і Гельсінської угоди для поневоленних народів.

До преси, радіо і телебачення вислано пресове повідомлення, в якому зверне-

но увагу, що щорічний ТПН відзначувано в часі Београдської конференції, на якій поневолені народи не були заступлені, хоча Гельсінська угода стосується до них.

Католицький тижневик „Пайлет“ з 22-го липня помістив цікаву редакційну статтю, в якій звернув увагу, що поневолені народи борються за національну незалежність, а не тільки за людські права.

Кілька газет, між ними широко читаний щоденник „Бостон Геральд Амерікен“ з 2-го серпня ц.р. помістив довгого листа, що його написав мгр Орест Шудлюк, заступник голови Відділу УККА. В листі з'ясовано ціль ТПН, московське топтання національних прав поневоленних народів та арешти національних діячів в Україні — Мороза, Шухевича, Руленка, Тихого, Романюка і інших.

Щорічне відзначення ТПН в Бостоні переімає місцевий Відділ УККА, головою якого є інж. Конрад Гусак. Всі матеріали висладо до Крайового Комітету Поневоленних Націй у Вашингтоні для поширення у „Конгресовому Рекорді“.

КУК почав працю над шкільними матеріалами

Вінніпег (КУК) — Дня 19 серпня ц.р. Центральна КУК заклучила договори відносно повної ревізії текстів і переведення нової редакції слухово-зорових матеріалів для навчання української мови в державних школах Канади, в класах 7, 8 і 9-й.

Косш цього важливого проекту обчислено на 113, 600 дол., на що одержано з фондів багатокультурності в Оттаві початкову дотацію в сумі 30,300 дол. Автором проекту є доволі вчителька Альберти й Маннітоби пані С.Юрків-

ська, яка тепер є консультантом для української мови при Департаменті шкільництва Маннітоби, а д-р Б. Білаш очолює Редакційну Колегію, до складу якої входять як офіційні представники 3-ох провінцій: Е. Ювишин — Маннітоба, В. Лазарук — Альберта і Ю. Жеребешкий — Саскачеван.

Матеріали того проекту включають: підручники вчителів, зошити для студентів, читанки, звукозаписи діалогів і фільми ілюстрацій для поодиноких діялогів.

